

Utlåtande av rådet för bedömning av
lagstiftningen

Ärendenummer: VN/11569/2022-VNK-2

Datum: 9.5.2022

Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen till justitieministeriet om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen samt till lagar som har samband med den

Utkastet till proposition med förslag till lag om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen ger en uppfattning om bakgrunden, målen och de viktigaste förslagen i frågan, men framställningssättet är mycket detaljerat. Konsekvenserna har i huvudsak behandlats mångsidigt, men propositionens verkningsfullhet och de viktigaste konsekvenserna av den föreslagna regleringen bör beskrivas tydligare.

De väsentligaste bristerna och utvecklingsbehoven i utkastet till proposition

- i) Utkastet till proposition kunde innehålla en närmare beskrivning av i vilken mån det är meningen att kraven i visselblåsardirektivet genomförs genom den föreslagna allmänna lagen, i vilken mån genom den redan gällande speciallagstiftningen och i vilken mån genom både allmän lagstiftning och speciallagstiftning.
- ii) Utkastet till proposition bör innehålla en tydligare beskrivning av de viktigaste konsekvenserna av den föreslagna regleringen, såsom konsekvenserna för arbetstagarnas och arbetsgivarnas rättigheter och skyldigheter. Identifierandet av propositionens väsentliga konsekvenser har nära samband med målen för den föreslagna regleringen.
- iii) I utkastet till proposition kunde preciseras beskrivningen av vilka åtgärder i den föreslagna regleringen som förhindrar att systemet för skydd av visselblåsare används i syfte att orsaka skada eller i ofogssyfte. Ständiga grundlösa anmälningar eller anmälningar i ofogssyfte kan inverka

negativt på arbetsklimatet och dessutom medför behandlingen av sådana anmälningar extra kostnader för företagen.

- iv) Utkastet till proposition kunde innehålla en närmare beskrivning av vilka konsekvenser de nya rapporteringskanalerna har för myndigheternas nuvarande informationssystem och användningen av dem. Kostnaderna som orsakas myndigheterna av genomförandet av direktivet kan minska om befintliga informationssystem kan utnyttjas vid införandet av rapporteringskanaler eller om myndigheternas informationssystem kan integreras i dessa kanaler.
- v) I utkastet till proposition kunde i den mån det är möjligt bedömas huruvida utredning av långvarigt missbruk inom företag eller organisationer har konsekvenser exempelvis för olika branschers verksamhet, för informationssamhället eller för allmänintresset. Med hjälp av upprepat missbruk kan företag få otillbörliga konkurrensfördelar på marknaden, vilket försämrar marknadens funktion och således hämmar den ekonomiska utvecklingen. Missbruk som förekommit en längre tid och som det inte har ingripits i kan förutom att inverka på företag och organisationer också ha en mer omfattande inverkan på samhället.

Uttalande av rådet för bedömning av lagstiftningen

Rådet för bedömning av lagstiftningen har gett sitt utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen samt till vissa lagar som har samband med den (OM028:00/2018), som justitieministeriet sände till rådet per e-post den 5 april 2022. Utlåtandet är offentligt.

Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition till viss del följer anvisningarna om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.

Helsingfors den 9 maj 2022

Leila Kostiainen

Ordförande för rådet för bedömning av lagstiftningen

Essi Römpötti

Specialsakkunnig, sekreterare för rådet för bedömning av lagstiftningen

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

LAINSÄÄDÄNNÖN
ARVIOINTINEUVOSTO

Bilaga 1 Standarduttalanden som används av rådet

1. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition uppfyller kraven i anvisningen om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet föreslår endast några mindre tillägg till utkastet till proposition.
2. Rådet anser att utkastet till regeringens proposition i huvudsak motsvarar anvisningen om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet rekommenderar att regeringens proposition kompletteras i överensstämmelse med utlåtandet innan den lämnas till riksdagen.
3. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition till viss del följer anvisningarna om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan regeringens proposition lämnas till riksdagen.
4. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition är bristfälligt med tanke på kraven i anvisningen om konsekvensbedömning av lagförslag. Utkastet till proposition bör korrigeras i överensstämmelse med rådets utlåtande innan regeringens proposition lämnas till riksdagen.
5. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att det finns betydande brister i utkastet till proposition. Utifrån propositionsutkastet är det troligtvis inte möjligt att bilda sig en tillräcklig och motiverad uppfattning om förslaget och inte heller om dess ekonomiska och samhällsliga konsekvenser. Om bristerna inte korrigeras är det skäl att allvarligt överväga huruvida propositionen kan lämnas till riksdagen för behandling.
*

*Sista meningen kan lämnas bort i de situationer där propositionen i praktiken inte kan återtas.